

Datum
2020-12-15

Yttrande

Diarienummer
TN-2020-1567

Till
Kommunfullmäktige

Motion av Stefana Hoti (MP) om biologisk mångfald i grönområden och vattenmiljöer STK-2020-651

Tekniska nämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stefana Hoti (MP) har i motion till Kommunfullmäktige yrkat för att Kommunfullmäktige ger flera av stadens nämnder i uppdrag att genomföra åtgärder för att öka den biologiska mångfalden i staden, däribland omvandla hårdgjorda ytor till grönytor, skapa sammanhängande korridorer av artrik grönska, öka artrikedomen vid stadens egna fastigheter och föreslå en modell för att öka incitamentet för detsamma hos privata fastighetsägare, samt att utreda och föreslå fler naturreservat på land och till havs.

Tekniska nämnden instämmer i att satsningar för den biologiska mångfalden behövs vilket också speglas i det arbete som pågår inom nämndens verksamhetsområde.

Yttrande

Motionären föreslår att uppdra åt Tekniska nämnden att öka den biologiska mångfalden i befintliga grönområden och vattenmiljöer

Tekniska nämnden ser positivt på förslaget och menar att det ligger i linje med pågående utredning (Från gräs till äng) som består i att kartlägga gräsytor som är lämpliga att ställa om till ängsytor. Ytterligare ett projekt (Tillgänglig stadsnatur) med syfte att säkerställa och öka den biologiska mångfalden med mindre insatser utspritt i Malmö, däribland skapa mindre nya ängsytor runt om i Malmö med vildbin och övriga insekter i fokus, beslutades i tekniska nämnden 24/11 2020.

Det ska dock nämnas att stadens allmänna grönområden hanterar ett stort antal funktioner. Grönområdena förädlas kontinuerligt i takt med att ytterligare behov uppstår. Det behöver finnas ytor för lek, bollsport, rekreation, biologisk mångfald, skyfall och mycket annat. En

gräsbeklädd yta kan hantera vissa funktioner medan en ängsyta kan hantera andra. Ambitionen är i regel att varje yta ska kunna härbärgera ett flertal funktioner, så kallad multifunktion. Tekniska nämnden ser till det totala behovet, närområdets tillgång till diversifierade ytor samt driftskostnad när de tar ställning till hur en yta ska förädlas.

Tekniska nämnden arbetar såväl direkt som indirekt med att ge vattenmiljöer goda förutsättningar för biologisk mångfald. Direkta åtgärder består primärt i drift- och underhållsarbete i stadens dammar. Indirekta åtgärder består i att minska mängden föroreningar och skräp som når recipienten.

Tekniska nämnden har nyligen anlagt en reningsanläggning för gaturvatten i världsklass utmed Neptunigatan. Syftet med anläggningen är att minska trafikens negativa miljöpåverkan på Malmös kust- och badvattenkvalitet. Förbättrad vattenkvalitet innebär ökade möjligheter till liv och därmed en förmodad positiv effekt på den biologiska mångfalden. Se även svar gällande naturreservat nedan. Vidare bör senaste årens renhållningsarbete nämnas vilken haft effekten att bland annat mängden cigarettfimpar som når Öresund minskat men även bestått i dykningar där skrymmande skräp avlägsnats.

Livet i Risebergabäcken är starkt kopplat till dagvattnet som leds till bäcken. Därför är åtgärder som säkerställer ett jämnt flöde med god kvalitet effektiva med avseende på den biologiska mångfalden. Projekt som genomförts med detta syfte på senare tid är bland annat en ny damm i Riseberga (2019) och Skogholms ängar (2013). Vidare arbetas det aktivt med frågan i all exploatering som ligger inom Risebergabäckens avrinningsområde.

Motionären föreslår att uppdra åt Tekniska nämnden att omvandla asfalt och annan hårdgjord yta till grönyta med stor biologisk mångfald

Tekniska nämnden menar att förslaget ligger i linje med nämndens generella ambition som består i att endast belägga allmänna ytor med asfalt eller annat hårdgjort material där nyttjandet/slitaget av ytan så kräver. Att minska Malmös hårdgjorda ytor gynnar ett flertal frågor varför ambitionen är relevant och återfinns på ett flertal platser i Malmös översiktsplan. Utöver biologisk mångfald så gynnas bland annat dagvatten- och skyfallshantering samtidigt som risken för värmebölja minskar.

Större delen av Malmös yta består av kvartersmark. Därav bör VA Syds påverkansarbete ”Tillsammans gör vi plats för vattnet” nämnas. Arbetet syftar till att få till stånd frivilliga åtgärder på kvartersmark för att minska stadens skyfallsproblematik. Flera åtgärder som kommer till stånd genom detta påverkansarbete kommer även gynna den biologiska mångfalden.

Motionären föreslår att uppdra åt Tekniska nämnden att skapa sammanhängande korridorer av artrik grönska över hela Malmö för att pollinatörer ska hitta mellan växtligheten.

Tekniska nämnden menar att det ligger i linje med ambitionerna i Grönplan för Malmö (2003) där tankegången om sammanhängande korridor av grönska tas upp under namnet Ekostråket. Delar har sedan dess blivit anlagda och ambitionen om Ekostråket finns fortfarande med i planer som genomförs i dess sträckning. Senaste exemplet på detta är Gottorps allé i Bunkeflo (DP 5615).

Motionären föreslår att uppdra åt stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden att föreslå en modell för att öka incitamentet för mer artrik grönska hos privata fastighetsägare.

Tekniska nämnden delar motionärens syn om att det är relevant att så många fastighetsägare som möjligt ges förutsättning för att bli delaktiga i arbetet med ökad biologisk mångfald. Möjligheten för Malmö stad att styra vad privata fastighetsägare väljer att plantera i sina befintliga trädgårdar är dock obefintliga. Därmed är det primärt genom inspirerande exempel som fastighetsägare kan påverkas att göra val som gynnar den biologiska mångfalden. Exempel på var detta kan hittas i Malmö är Slottsträdgården och Torups slottspark. Andra verktyg, så som bra informationsmaterial om biologisk mångfald i staden kan utvecklas vidare i detaljplanarbetena.

Motionären yrkar även på att uppdra åt samtliga nämnder att öka andelen ekologiska livsmedel och miljömärkta produkter som köps in.

Malmö stad gör i första hand inköp via e-handelssystemet Ekot. I systemet anges att stadens förvaltningar i första hand ska välja miljömärkt och etiskt certifierade varor. Vilken målprocent som ska uppnås här beslutas dock av kommunstyrelsen.

Vidare föreslår motionären att uppdra åt Tekniska nämnden att utreda och föreslå fler naturreservat, samt att undersöka hur delar av Öresund kan skyddas som naturreservat.

Ansvar för att utreda och föreslå fler naturreservat ligger hos Stadsbyggnadsnämnden. Detta sker naturligtvis i samarbete med Tekniska nämnden och Miljönämnden. Arbetet med att bilda nya naturreservat är dock en lång process.

I dagsläget finns tre kommunala naturreservat i Malmö, samt ett statligt som ligger delvis i Malmö, delvis i Vellinge kommun. Dessa skyddar tillsammans en stor del av Malmös obebyggda kuststräcka på både land och i vatten. Det senaste, Klagshamnssudden, inrättades förra året. I nuläget finns det inga pågående processer om inrättande av ytterligare naturreservat på land men Tekniska nämnden instämmer med motionären att detta behöver utredas.

Frågan om ett långsiktigt hållbart brukande av havsområdena har lyfts i översiktsplanen och Handlingsplanen för Malmö som framtidens kuststad i form av instiftande av ett biosfärområde för Öresund. Ett biosfärområde kan innefatta skyddade områden, men utnämningen innebär inget juridiskt skydd i sig.

I juli 2020 gav regeringen i uppdrag åt Länsstyrelsen Skåne att utreda förutsättningarna för ett marint områdesskydd för Öresund. Kommunala initiativ bör invänta färdigställandet av den utredningen.

Övriga förslag besvaras av nämnderna de riktar sig till.

Tekniska nämnden har i övrigt inget att anföra i ärendet och föreslår att motionen, med hänvisning till ovanstående, ska anses vara besvarad.

Ordförande

.....
Andréas Schönström (S)
.....

Nämndsekreterare

.....
Philip Lee
.....

Stefana Hoti (MP) reserverar sig muntligen mot beslutet till förmån för eget yrkande om att Tekniska nämnden ska besluta att till Kommunfullmäktige avge yttrande vari framgår att Tekniska nämnden ställer sig positiv till motionens innehåll, samt att, med hänvisning till ett dylikt yttrande, föreslå Kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen i dess helhet.

Mats Billberg Johansson (V) reserverar sig muntligen mot beslutet till förmån för eget yrkande om att Tekniska nämnden ska besluta att till Kommunfullmäktige avge yttrande vari framgår att Tekniska nämnden ställer sig positiv till motionens innehåll, samt att, med hänvisning till ett dylikt yttrande, föreslå Kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen i dess helhet.